

43428

Škapulir

karmelske Matere Božje,
tudi
rujavi škapulir.

Sostavil misijonar družbe sv. Vincencija
Pavljanskega v Ljubljani.

in kh. v. p.

Zdovoljenjem visokočastitega škofijstva Ljubljanskega,
30. maja 1885, št. 655.

Jakob,
knezo-škof.

030020426

I. Kako se je ta škapulir začel.

a) *Prva milost.*

Marija, Mati Božja se je bl. Šimonu Stock-u, ki je bil šesti prednik karmelskega reda, 16. julija 1251 v Cambridg-u (v Kembrič-u) na Angležkem prikazala in bratovščino karmelskega škapulirja utemeljila. Sim. Stock, blagorodnih staršev sin, je bil l. 1164 rojen. Že v 12. letu svoje starosti se poda v samoto, kjer je po ojestrosti pušavnikov živel. Votel hrast je bilo njegovo stanovanje, voda njegova pijača, korenine in zeliša njegova hrana in neprenehana molitev njegovo delo. Dvajset let je tako živel, ko prideta dva Angleža iz svete dežele, ki sta redovnikov s Karmela (ali karmelitov) s seboj pripeljala. Ko Šimon njih presrečno ljubezen do Marije vidi, se jim tudi on pridruži, in 6 let poznej je on sam postal general ali prednik vseh karmelitov.

Ta red je imel pa takrat veliko sovražnikov, ki so ga preganjali. Ko Šimon nekega dne z otroškim zaupanjem Marijo prosi, naj nikar ne zapusti reda, ktereга je kakor svojega otroka sprejela, in naj mu pusti saj kako znamenje svoje materne brambe, se mu

blažena Devica v nebeški lepoti prikaže*), mu dá škapulir, rekoč: „Moj sin, sprejmi ta škapulir tvojega reda, znamenje je milosti, katero sem za te in za karmelske otroke sprosil. Kdor v tej obleki oblečen umrje, bo večnega ognja ovarovan. Ta škapulir je znamenje izveličanja, bramba v nevarnostih, in poroka posebnega miru in pomoči.“

b) Kaj je o tem škapulirji misliti?

Imeniti in učeni papež Benedikt XIV. pravi (de D. N. Jesu Christi Matrisque ejus festis p. 281), da na to prikazen kakor na gotovo zgodbo veruje in dostavlja: „menim pa, da jo tudi vsak za resnico imeti more.“

Po tem razodenji toraj smemo verovati, da bojo tisti, ki so tako srečni, da v tem škapulirji oblečeni umrjejo, pred Bogom usmiljenje našli, in pred večnim ognjem ovarovani.

---

* Da je čeznatorna prikazen temu škapulirji podlago in začetek dala, ni nič novega, tudi Uršuli Beninkaza se je Marija prikazala in po nji višnjevi škapulir vpejljala; sv. Dominiku, kterega je sv. rož. venec moliti učila in rekla, da je ta sv. molitev bramba proti krivoverstvu in trastim tistih časov; sv. Petru Nolasku, sv. Rajmundu de Penafort, Aragonskemu kralju Jakopu, ktere je navduševala red za rešenje sužnih ustanoviti. Leta 367 se je Papežu Liberiju in ob enem Patriciji Janezu in njegovi ženi prikazala, ter naročila, naj na Eskvilinskem homcu v Rimu Cerkev (Marija Snežnica) zidajo. Leta 1209 se je Papežu Inocenciju III. zarad potrjenja frančiškanskega reda in l. 1212. zarad reda Trinitarjev prikazala. Papežu Honoriju III. se je prikazala in naročevala, naj se za karmelski red poteguje in v 14. stoletji papežu Janezu XXII. kteremu je milosti obljubila, od kterih pa poznej.

(In hoc moriens aeternum non patietur incendium.) Upamo, da bo Marija, svoji obljudi zvesta, vsim, ki pobožno ta škapulir nosijo, od Boga tiste gnade sprosila, ktere so za stanovitnost v dobrem do smrti, ali za pravo spokorjenje potrebne. Po takem bojo udje te bratovšine zadnjo uro ali z svetimi zakramenti prevideni, ali na posebno prošnjo Marije Device popolnoma kes obudili, toraj v gnadi Božji se iz tega sveta ločili, in ne bodo padli v maševavne roke ojstre Božje pravice. To je prva milost, katero je Marija tistim izprositi obljudila, ki bojo karmelski škapulir pobožno nosili.

1. **Opomba.** Vse dozday rečeno bi se znalo krivo zastopiti, zato dostavimo še to: Na to milost se ne sme zanašati ta, ki škapulir sicer nosi, a grdo in razujzdano živi, kajti to bi predrzno bilo. Kdor namreč gnade, ktere mu Marija sprositi hoče, z trdovratnostjo zametuje, tak sam vnič obljudbe in svete namene te usmiljene Matere, takega tudi 100 škapulirjev pekla varovati ne zamore. Kakor je gotovo, da je marsikteri, ki se je dal še le na smrtni postelji v ta škapulir obleči, se spokoril, tako imamo tudi več zgledov, da so tisti, ki so se predrzno samo na škapulir zanašali, greha pa pustiti niso hotli, — nekaj časa pred smrtjo škapulir zgubili in niso v škapulirji oblečeni umrli. Papež Benedikt XIV. pravi: „Sveto pismo na več krajih obeta

večno življenje za eno ali drugo reč, a to se ne sme razumeti tako, da bi tista reč sama že človeka izveličati zamogla, ampak tako, da nam (tista reč) sicer pomaga v nebesa, pa zadosti ni; toraj še kaj več more človek storiti. Sv. Pavel p. Rimljanom III. 28. piše: „Verujemo namreč, da se človek opraviči po veri.“ In VIII. 24. „V upanji namreč se zveličamo.“ In Tob. XII. 9. „Milošnja reši smrti in ona je, ki grehe zbrisuje.“ Kdo bi se predrznil iz teh obljub sklepati, da nas „vera“ sama ali „upanje“ izveliča, ali pa, da je „milošnja“ sama zadosti, da se človek izveliča? Ravno tako govori tudi kardinal Belarmin de poenitentia lib. II.

2. Okrožnica, v kateri se omenjena prikazen bere, ne trdi, da tak ne pride v pekel, ki samo škapulir nosi, in nič družega za svoje izveličanje ne stori, ampak še druge dobre dela priporoča, ktere zvesto opravljati moremo. „Bratje, pravi, ohranite te besede v srci in prizadevajte si, da tudi z dobrimi deli svoje izveličanje zagotovite. Čujte, in bodite vedno hvaležni za toliko usmiljenje, molite brez nehanja, da se beseda, ki je meni rečena spolne k časti presveti Trojici, Očetu, Jezusu Kristusu in sv. Duhu ter blaženi Devici Mariji.“ Karmelit P. Daniel piše: „Mati Božja je obljubila, da le tisti bodo pekla ovarovani, ki škapulir pobožno nosijo in zapovedane reči pobožno opravijo.“

Prva milost, katero je Marija obljubila tistim, ki bojo karmelski škapulir pobožno nosili in v njem oblečeni umrli, je, da bojo večnega ognja ovarovani.

c) *Kaj sv. Cerkev o tem škapulirji misli.*

Druga milost.

Kakih 70 let poznej (t. j. potem ko je 16. julija 1251 Simonu Stock-u škapulir izročila) se je Marija papežu Janezu XXII prikazala in mu karmelski red braniti priporočala, ter obljubila, da bo duše udov reda in karmelske bratovšine tudi še v vicah tolažila, jim pomagala in prej ko mogoče posebno v sobotah *) po njihovi smrti iz vic reševala. **)

Papež Janez XXII. je v svojem razglasu iz Avignona 3. sušca 1322 to milost vsem vernim naznanil (ta razglas se zaradi obljube, ki se ima v sobotah po smrti udov spolno-

---

*) Gregor XIII. ima v svojem razglasu besede: die sabbati post eorum transitum.

**) Te besede se najdejo v Sabbatini Janeza XXII. katero je vso papež Alexander V. skrbno pretresal in potrdil rekoč: per Nos visi et diligenter inspecti, de dicto Originali sumptum, ut de ipso in posterum certitudo plenior habeatur. B. I. 166. Te v Sabbatini izrečene obljube so se nekterim tako čudne in neverjetne zdele, da je v 17. stoletji Kongregacija S. Officii v Rimu „Sabbatino“ vnovič 3 leta pretresala in preiskovala, pa ni nič spodtikljivega ali krivega našla, ampak z določilom 20. prosinca 1613 (objavljeno 15. svečana 1613) to razglasila, kar je zgorej od Pavla V. rečeno bilo.

vati, sobotni razglas ali sploh Sabbatina imenuje.) — Papež Aleksander V. ga je z svojim razglasom: Tenorem cujusdam privilegii 7. grudna 1409 potrdil in Benedikt XIV. je zagovarjal in branil te razglase proti tistim, ki so njih vsebino svojeglavno preobračali, krivo sodili ali zametovali, ter odločil, da se verni zarad teh milosti naj držijo določila papeža Pavla V. v katerem je 15. svečana 1613 karmelitom dovolil, da smejo vernim očitno in povsod omenjene milosti oznanovati.

d) *Kdo so karmeliti?*

Karmeliti so redovniki (duhovni in lajki), ki v samostanih živijo in ojestro pokoro delajo, postijo se, veliko in pogosto molijo, še ponoči k molitvi vstajajo, ter še druge spokorne dela opravljajo. Tem redovnikom je Marija po Simonu Stock-u omenjeni škapulir izročila. Pa ne samo oni ga nosijo, ampak tudi drugim vernim, ki med svetom živé, se sme ta škapulir deliti, bodisi po karmelutih, ali pa po takih duhovnih, ki so od papeža ali od prednika karmelitov pooblasteni. In verni, ki ta škapulir veljavno dobijo, stopijo v bratovšino karmelske Matere Božje, in se vdeležijo vseh dobrot, vseh postov, vseh sv. maš, vseh molitvic, vseh zaslug in dobrih del karmelskega reda ter zadobijo veliko odpustkov, ktere so papeži tej bratovšini podelili.

II. Kaj storim, kadar škapulir karmelske M. Božje sprejemem?

a)

Kadar karmelski škapulir sprejemem, Mariji očitno čast skažem in ji veselje naredim. Če pa Marija, kakor nebeški Oče, ki dá svoje solnce po pravičnih in grešnikih sijati, že tistim milosti sprosi, ki grešno živijo ali za Marijno čast malo marajo, koliko milostljiviši bo na me pogledala, ki njeno obleko nosim in nič drugega ne išem, kakor njeno čast in ljubezen?

Karmelski škapulir je znamenje očitne Marijine časti. Kajti, ko sem se Mariji posvetil, slovesno pred altarjem znamenje sprejel, katero sem vse življenje na sebi nositi oljubil, mi ne bo zadosti, Marijo samo na skrivnem — v srcu častiti, — ampak bom hrepenel tudi očitno svojo ljubezen do Marije pokazati. Res je, da prava ljubezen svoj sedež v srcu ima, pa je tudi res, da malo ljubezni ima ta, ki se sramuje jo tudi po zunanje pokazati. Kakor se bo Božji Sin sodnji dan sramoval tistih, ki ga na tem svetu niso hotli očitno spoznavati, tako bo tudi Marija vedela razločiti tiste, ki so se za njeno čast potegovali in jo očitno častili, od tistih, ki so se Marijine časti sramovali.

b)

Z karmelskim škapulirjem Marijo vedno
častim.

Druge pobožnosti so navezane na posebne kraje in čase, pobožnost škapulirske Matere Božje sodi za vsak kraj in za vsak čas. Povsod, kamorkoli grem, vidi Marija na meni znamenje svoje obleke, znamenje moje ljubezni do nje; povsod in vselej jo častim, še ko spim, ji čast skazujem; povsod in vselej govori škapulir za me, povsod in vselej me škapulir Mariji priporoča in pravi, da jo ljubim in ji svoje potrebe priporočujem.

c)

Kaj dobim, ako se tej bratovšini pridružim?

Zato, da karmelski škapulir sprejmem, mi Marija obeta tri posebne milosti: 1. branila me bo v nevarnostih, 2.) podpirala me bo v smrti, 3.) rešila me bo iz vic.

1. Dan mojega vstopa v škapulirsko bratovščino se Marija zaveže me v nevarnostih braniti (*salus in periculis*). Akoravno smo po sv. krsti postali otroci Božji, prijatliji Božji in dediči nebeškega kraljestva, vendar ne vemo, če bomo tudi ob uri naše smrti otroci Božji in prijatelji Božji. Bogatejša in lepša ko je naša duša, hujše jo dereči volk, satan, zalezuje

ter jo želi oropati. Če me v tej nevarnosti Marija brani in varuje, ali ne bom bolj gotovo ovarovan, kakor Lazar v Abrahamovem naročji? „Tako dolgo, kar svet stoji, ni bilo slišati, da bi Marija bila tistega zapustila, ki je k nji pribežal“, pravi sv. Bernard; če Marija pomaga tudi tistim, katerim sicer ni posebne pomoči obljubila, ali ne smem jest več od nje upati, ker mi je za pobožno nošo svetega škapulirja pomoč obljubila? Prišla bo ura, ko še le bom spoznal, kolike in kako strašne skušnjave je Marija zarad moje ljubezni do nje potrla, in bom spoznal, kolikokrat me je — ko sem morebiti v smrtni greh padel — malosrčnosti in obupnosti ovarovala, ki je hujši kakor greh sam.

2. „Kdor v tej obleki oblečen umerje, bo večnega ognja ovarovan.“ S to zavezo, katero Marija dan mojega vstopa v bratovšino prevzame, mi hoče reči: „Dokler na tebi škapulir vidim, ki moje izvoljene otroke kinča, bo to znamenje tvojega nagnjenja do mene — v meni zbuvalo presrčno ljubezen do tebe, sprosila ti bom velike milosti, ki ti bojo pomagale lahko se kršanskih čednosti navaditi; vse, kar sv. Cerkev dan tvojega vstopa za te prosi, ti bo po moji prošnji podeljeno: čas Bogu zvesto služiti — *tempus bene vivendi*; — priložnost dobre dela opravljati — *locus bene agendi*, — in gnada do smrti stanovitnem ostati — *constantia bene perseverandi*.

Ko bi bil pa tako nesrečen, da bi mojega Sina z grehom razžalil, in njegovo milost zgubil, te tudi takrat zapustila ne bom, ako le znamenje moje zaveze na tebi zagledam. Iz Božjega zaklada ti bom tako mogočne milosti sprosila, da bojo tvoje serce omehčile in te poboljšale.

In če se mojemu prizadevanji in moji ljubezni ne boš trdovratno zoperstavljal (in me tako prisilil, te iz moje bratovšine zbrisati in sv. obleko odvzeti), bo moja dobrotljivost do tebe celo tako velika, da, če boš zadnjo uro sv. Zakramente prejel ali saj s popolnoma kesanjem srce greha očistil, ne boš padel v maševavne roke ojstre Božje pravice.

3. Dan mojega vstopa v bratovšino se Marija zaveže me tudi še po smrti tolažiti, in mi čas trpljenja prikrajšati. Po svojih lastnih besedah bo Marija ude te bratovšine po smrti v vicah obiskovala; ali ne bo že to obiskovanje za me veliko polajšanje trpljenja? Pa je tudi obljubila: „Kadar udje te bratovšine časno življenje končajo in v vice pridejo, bom jest, njihova Mati, v soboto, ktera po njih smrti sledi, k njim prišla*) in jih tola-

* Ne osebno, ampak njena mogočna prošnja; zato je Congr. Inquis. 1613 določila: „Imag nes, quae a devotis de hac re solent fieri vel depingi, cum descensione Beatae Virginis ad animas in purgatorio liberandas, minime fiant; sed per intercessionem Beatae Virginis, a tanto periculo per manus Angelorum in coelo collocari.“

žila, tiste, ktere tam najdem, bom rešila in jih peljala na sveto goro večnega življenja,"
Sabbatina Jan. XXII.

III. Kaj mi je storiti, da smem tudi jest upati od Marije te milosti dobiti?

a)

Da prvo milost zadobiš (namreč srečno smrt in da ne padeš v večno pogubljenje), moraš škapulir karmelske Matere Božje, ki ga iz rok pooblastenega duhovna prejmeš, noč in dan pa tudi zadnjo uro na sebi imeti in to storiti, kar te ta škapulir uči. Ta škapulir te pa uči nedolžno živeti in se greha varovati. Škapulir je zaveza z Marijo Devico, je posebno znamenje tistih, ki so si Marijo za svojo Mater izvolili; toraj te še škapulir opominja, da moraš svoje besede dobro pretresati, nad svojimi dejanji skrbno čuti, svoje namene čistiti in nič ne opustiti, kar je k tvojemu izveličanju ali v lep izgled bližnjemu potrebno, na tem namreč spozna Marija svoje otroke. — Škapulir je znamenje večnega izvoljenja, kadar ga oblečeš, je tvoja dolžnost tudi kršansko ljubezen, kršansko usmiljenje, zatajevanje samega sebe, pravičnost, zmernost, ponižnost, in sploh obleči vse čednosti, ki izvoljene Božje kinčati morejo.

b)

Da drugo milost zadobiš, (da te bo Marija rešila iz vic), moraš stanovsko (zakonski zakonsko, vdovei in vdove vdovsko, device deviško) čistost ohraniti, in Marijine dnevnic vsak dan moliti to je, 1 nokturn, hvalnice (Laudes), večernice (Vesperas), ure (Horas). Decr. 18. avg. 1868.) Duhovni spolnijo to zadnjo dolžnost s svojim navadnim vsakdanjim brevirjem.*)

NB Kdor brati ne zna more namesto Marijinih dnevnic vse od sv. Cerkve zapovedane poste spolnovati, in se še ob sredah in sobotah mesnih jedi zdržati. Če bi ti pa na noben način ne bilo mogoče ne dnevnic moliti, ne postov spolnevati, si smeš te dve dolžnosti od spovednika dati spremeniti v kako drugo dobro delo. (Decr. 12. Aug. 1840 in Decr. 22. Junii 1842.)

---

*) Poglej v Kosar-jevo „Nebeško hrano“ II. del, str. 195, kjer se te dnevnic nahajajo: molijo se pa tako: Večernice od str. 195 do 207 vsaki dan; iz juternic se moli v pondeljek psalm 8., 18., in 23. od str. 207 do 209; — ravno tako v četrtek. V torek in petek se moli psalm 44., 45., 86. — V sredo in saboto pa psalm 95., 96., 97. — Hvalnice stran 222 in ure od str 342 do 244 se molijo vsaki dan vse.

IV. Odpustki.

Ktere odpustke zadobiš, ako kormelski škapulir nosiš?

Prvega grudna 1866 je „Kongregacija sv. Odpustkov“ nov zapisnik odpustkov karmelskega reda potrdila; v tem zapisniku je pa le malo odpustkov posamezno imenovanih, zato proti koncu pravi: „aliae multae indulgentiae, quae brevilatis, causa omittuntur, in Sumario indulgentiarum Bullarii Ordinis continentur“ in ti so:

popolnoma:

1. Dan vstopa, 2. Smertno uro. 3. Vsak dan enkrat, toda je navezan na cerkev karmelskega reda; sv. Oče Pij IX. pa so z brevem 15. junija 1855 določili, da se namesto v cerkvi karmelitov, tudi v domači farni cerkvi ta odpustek dobi. 4. Vsako sredo 5. Vsako prvo nedeljo mesca, ako se procesije bratovšine vdeležiš. 6. Vsak altar, v kateri cerkvi koli, če se za dušo uda karmelske bratovšine na njem sv. mašo bere, je za tisto mašo privilegiran. (Pij IX. in Congr. Indulg. 22. junija 1865.); 7. o vseh Marijinih praznikih, 8. o praznikih bl. Simona Stock-a 16. majnika, 9. praznik škapulirske Matere Božje 16. julija i. t. d.

Opomba. Konečno pisavec te knjižice naznani, da vse, kar je tukaj pisano, podverže sodbi papeža in sv. cerkve, in da po določilu sv. Očeta Urbana VIII. od leta 1634 in 1641 zavrže vse, kar bi se ne zlagalo z nauki sv. cerkve.

Zalozili misijonarji iz družbe sv. Vincencija
Pavlanskega v Ljubljani.

Tisk J. Blasnikovih naslednikov.